

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobce: **Z. J.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2006, č. j. KUZL - 72873/2006, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2007, č. j. 57 Ca 59/2006 - 35,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2007, č. j. 57 Ca 59/2006 - 35, **se** ve výroku pod bodem II. a III. **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Městského úřadu Otrokovice ze dne 13. 10. 2006, sp. zn. PD - 615/06, byl Z. J. uznán vinným, že dne 3. 7. 2006 v 16:10 hod. na místní komunikaci ulici Obchodní v Otrokovicích jako řidič nemotorového vozidla značky Eska Premiér (dále jen jízdní kolo) užil k jízdě jízdní kolo, které nesplňovalo technické podmínky, stanovené zvláštním právním předpisem, a plně se nevěnoval řízení vozidla a nesledoval situaci v provozu na pozemních komunikacích a za osobním motorovým vozidlem značky Škoda Fafia Combi (dále jen „vozidlo“) řidiče ing. V. V. neponechal dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, přičemž zezadu narazil do levé zadní části vozidla a poté upadl přes řídítka na vozovku. Při střetu došlo ke vzniku škody na zúčastněném vozidle a jízdním kole asi ve výši 1500 Kč a ke škodě na dioptrických brýlích obviněného asi ve výši 1500 Kč. Dále došlo k lehkému zranění obviněného s dobou léčení asi 4 týdny. Uvedeným jednáním obviněný porušil ust. § 5 odst. 1 písm. b), § 19 odst. 1 a § 5 odst. 5 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., a tím spáchal přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále též „zákon o přestupcích“) a přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. l)

zákona o přestupcích. Za spáchání uvedených přestupků byla obviněnému uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a dále mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1000 Kč.

K odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí rozhodl Krajský úřad Zlínského kraje rozhodnutím ze dne 9. 11. 2006, č. j. KUZL - 72873/2006, tak, že změnil výrok napadeného rozhodnutí, pokud jde o uvedení adresy žalobce, jinak rozhodnutí potvrdil ve výroku o vinně, výroku o sankci i ve výroku o náhradě nákladů řízení. K námitce žalobce, že uložená pokuta je pro něho likvidační, odvolací správní orgán uvedl, že v daném případě se za přestupek, jehož se žalobce dopustil, uloží pokuta od 25 000 do 50 000 Kč, takže správní orgán zákonem stanovenou sankci uložit musel - neměl totiž na vybranou. Veškeré možné úvahy o nepřiměřenosti sankce pak mají prostor v zákonodárném procesu, rozhodně však tyto argumenty nepatří do probíhajícího správního řízení, které je vázáno zásadnou legalitou (zákonností), tudíž platným právem, které nepřipouští ve výše uvedeném ustanovení jakoukoliv odchylku od rozmezí stanovených sankcí. Pokud by jakýkoliv správní orgán toto rozmezí opustil, ať již směrem nahoru či dolů, pak by se jednalo o rozhodnutí nezákonné a úřední osoba by se tím vystavila nejen pracovněprávnímu postihu, ale i možnému podezření z korupčního jednání či dokonce ze zneužití pravomoci veřejného činitele.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 26. 3. 2007, č. j. 57 Ca 59/2006 - 35, tak, že ve výroku o vinně žalobu zamítl, ve výroku o uložení sankce za přestupek rozhodnutí žalovaného změnil tak, že v souladu s § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a § 11 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb. se od uložení sankce upouští, neboť k nápravě žalobce postačí samotné projednání přestupku a v ostatním zůstalo napadené rozhodnutí beze změny. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že důkazy o vinně žalobce jsou naprosto přesvědčivé a není žádných pochyb o tom, že žalobce se dopustil přestupku podle § 22 odst. 1 písm. h) a l) přestupkového zákona, neboť svým jednáním porušil § 5 odst. 1 písm. b), § 19 odst. 1 a § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb. Krajský soud na základě návrhu žalobce, aby bylo upuštěno od potrestání, posoudil napadené rozhodnutí z hlediska druhu a výměry trestu, uloženého podle § 11 a § 12 zákona o přestupcích. Krajský soud vyšel z toho, že žalobce svého jednání litoval, nabízel okamžitou nápravu, k přestupkům se doznal a uznal své pochybení. Dále bylo vzato v úvahu, že se jedná o osobu vyššího věku (71 roků), poživatele starobního důchodu a byly vzaty v úvahu také okolnosti, které žalobce vedly k usednutí na jízdní kolo, tj. jel oznámit krádež svého automobilu, což podle názoru krajského soudu byla velice stresující okolnost, která měla rozhodující vliv na jednání žalobce. Uvedené okolnosti, tj. věk a sociální poměry žalobce a vlastní důvod usednutí na kolo a uskutečnění jízdy, vedly krajský soud k tomu, že rozhodl tak, že bylo upuštěno od potrestání, neboť dospěl k závěru, že k nápravě žalobce postačí samotné projednání přestupku. Polehčující okolnosti vyplývající z obsahu spisu byly podle názoru krajského soudu dostačující k takovému závěru. Byť byla sankce stanovena v dolní hranici sazby, krajský soud uznává, že u žalobce částka 25 000 Kč by mohla znamenat závažné ohrožení jeho sociální situace. Účelem sankce je zajistit generální prevenci a individuálně represivní účinek, ale z výše uvedených důvodů je docíleno účinku sankce samotným projednáním věci a tím, že žalobce celým řízením byl veden k tomu, aby se svého nesprávného chování do budoucna vyvaroval.

Proti rozsudku Krajského soudu podal kasační stížnost žalovaný z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Žalovaný považuje za nesprávnou úvahu krajského soudu týkající se aplikace § 11 odst. 3 přestupkového zákona. Podle tohoto ustanovení lze od uložení sankce v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné

projednání přestupku. Jedná se o ustanovení, které se nachází v obecné části přestupkového zákona, ve speciální části jsou pak popsány jednotlivé skutkové podstaty přestupků, konkrétně § 22 se zabývá přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Žalovaný svým jednáním spáchal přestupky dva, a to přestupek podle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona a přestupek podle § 22 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona, tj. přestupek spočívající v tom, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) - k), porušil zvláštní právní předpis, a přestupek spočívající ve způsobení dopravní nehody v důsledku porušení zvláštního právního předpisu, při které došlo ke zranění osoby (předmětným zvláštním právním předpisem je zákon č. 361/2000 Sb.). V souladu s § 12 odst. 2 přestupkového zákona byla sankce ukládána podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji postižitelný. V daném případě byl takovým přestupkem přestupek podle § 22 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona, za nějž se podle § 22 odst. 4 uvedeného zákona uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let. V daném případě byla žalobci uložena pouze pokuta, neboť řídil jízdní kolo, k jehož řízení netřeba vlastnit žádné řidičské oprávnění. Žalovaný je toho názoru, že z dikce § 22 odst. 4 přestupkového zákona zcela jednoznačně vyplývá, že sankce zde uvedené se uložit musí. V daném případě správní orgán I. stupně podle tohoto ustanovení postupoval a pokutu uložil v rámci stanoveného sankčního rozpětí jako nejnižší možnou (zohlednil osobu pachatele). Z § 22 odst. 12 přestupkového zákona dále vyplývá, že od uložení sankce podle odst. 4 až 11, s výjimkou odstavce 10 bodu 1, nelze v rozhodnutí o přestupku upustit. Pokud tedy krajský soud využil svého moderačního práva a podle § 11 odst. 3 přestupkového zákona upustil od uložení sankce, nepostupoval v souladu s ustanovením § 22 odst. 12 přestupkového zákona, které je podle názoru žalovaného vůči § 11 odst. 3 přestupkového zákona ustanovením speciálním. V § 78 odst. 2 s. ř. s. je uvedeno, že rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odst. 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj, nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoliv zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě. Žalovaný si je velice dobře vědom tvrdosti přestupkového zákona a z lidského hlediska rozsudek krajského soudu chápe, nicméně má zato, že krajský soud tím, že při svém rozhodování upřednostnil obecné ustanovení § 11 odst. 3 přestupkového zákona a nevzal v potaz speciální ust. § 22 odst. 12 přestupkového zákona, nepostupoval v mezích zákonem stanovených. Žalovaný dále konstatuje, že krajský soud vzal v úvahu také okolnosti, které žalobce vedly k usednutí na jízdní kolo, a sice že jel ohlásit krádež auta, což soud uznal jako velice stresující okolnost, která měla rozhodující vliv na jednání žalobce. Žalovaný k tomu uvádí, že ke krádeži auta mělo dojít již dne 30. 6. 2006, přičemž žalobce usedl na jízdní kolo, kterému téměř nebrzdily brzdy, za účelem ohlášení krádeže auta, až dne 3. 7. 2007. Žalovaný má zato, že pokud od krádeže auta do úmyslu jet ji ohlásit uplynuly tři dny, pak v jednání žalobce nelze spatřovat žádné stresující okolnosti. Navíc se žalovaný domnívá, že žalobce mohl krádež ohlásit i jiným způsobem (např. telefonicky), anebo mohl jít krádež ohlásit pěšky (ulice, kde žalobce bydlí, je od ulice Obchodní, kde k události došlo a kde je sídlo policie, vzdálena ani ne 1 km). S ohledem na uvedené skutečnosti žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu pro nezákonnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná (§ 109 odst. 2, 3, § 110 odst. 1 s. ř. s.).

Žalovaný se sice domáhá zrušení rozsudku krajského soudu, z obsahu kasační stížnosti je však zcela zřejmé, že kasační stížnost směřuje pouze proti výroku o upuštění od uložení sankce a proti navazujícímu výroku o nákladech řízení, nikoliv proti výroku, jímž byla zamítnuta žaloba ve výroku o vině. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek přezkoumal pouze ve výrocích II. a III.

Předně je na místě uvést, že zákon č. 200/1990 Sb., ve znění účinném do 21. 8. 2007, nerozlišoval mezi zraněním osoby, která způsobí dopravní nehodu, a zraněním osoby jiné (§ 22 odst. 1 písm. h/ citovaného zákona; zákon č. 215/2007 Sb. slova „dojde k usmrcení nebo zranění osoby“ nahradil slovy „je jinému ublíženo na zdraví“). Pokud tedy správní orgán prvního stupně rozhodnutí vydal dne 13. 10. 2006, žalobcovo jednání bylo nutno posuzovat podle citovaného ustanovení ve znění účinném do 21. 8. 2007.

Podle § 78 odst. 2 s. ř. s., rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odst. 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě. Soud tedy může upustit od uložení trestu v mezích zákonem dovolených, jak na to již správně poukázal žalovaný v kasační stížnosti. Ustanovení § 11 odst. 3 zákona o přestupcích sice umožňuje od uložení sankce v rozhodnutí od přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku, s žalovaným však lze souhlasit v tom, že ustanovení § 22 odst. 12 zákona o přestupcích, které neumožňuje od uložení sankce podle odst. 4 uvedeného ustanovení upustit, je vůči ustanovení § 11 odst. 3 zákona o přestupcích ustanovením speciálním, a neumožňuje v daném případě od uložení sankce upustit. V daném případě pak nepřipadá v úvahu ani snížení pokuty, protože pokuta byla správním orgánem uložena na spodní hranici zákonné sazby. Krajský soud proto nepostupoval správně, když od uložení sankce žalobci upustil, neboť z vyložených důvodů takovýto postup v daném případě možný nebyl. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu pro nezákonnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. je krajský soud názorem vyslovený v tomto rozsudku vázán.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu